

Udligning og tilskud udgør mere end 30 pct. af indtægterne i flere kommuner

Af Kevin Vejrup, Helene Gjermansen, Birthe Moltrup-Nielsen, Michael Drescher, Anne Kaag Andersen og Niels Jørgen Mau Pedersen¹

Der er stor forskel på de økonomiske vilkår i kommunerne på grund af forskelle i kommunernes udgiftsbehov og skattegrundlag. Med tilskuds- og udligningssystemet søges det at udjævne disse forskelle, så kommunerne har mulighed for at finansiere nogenlunde samme serviceniveau ved nogenlunde samme skatteprocent. Staten finansierer en væsentlig del af systemet.

Der er ofte debat om udligningsordningerne, idet nogle kommuner mener, at der udlignes for meget, mens andre kommuner derimod mener, at der udlignes for lidt. Som noget nyt ses der i denne analyse nærmere på hvilke kommuner, som er særligt afhængige af udligning- og tilskudssystemet, og sammenholder dette med kommunernes skatte- og serviceniveauer.

Analysens hovedkonklusioner:

- Kommunerne fik i 2016 knap 85 mia. kr. fra staten gennem de forskellige tilskuds- og udligningsordninger, hvilket svarer til, at kommunerne i gennemsnit fik 14.800 kr. pr. indbygger.
- Nettoindtægterne fra tilskud og udligning udgør de højeste andele af kommunernes samlede indtægter i Lolland, Ishøj og Læsø kommuner, hvor udligning og tilskud udgør omkring 35 pct. af indtægterne.
- I 2016 var der syv kommuner (Rudersdal, Hørsholm, Allerød, Furesø, Lyngby-Tårnbæk, Gentofte og Dragør), som var nettobetalere til tilskuds- og udligningssystemet, mens de 91 øvrige kommuner var nettomodtagere.
- På trods af tilskuds- og udligningssystemet er der forskelle i kommunernes skat/serviceforhold. Blandt andet er der flere af de kommuner, hvor tilskud og udligning udgør en forholdsvis stor andel af kommunernes indtægter, som har et relativt højt beskatningsniveau i forhold til serviceniveauet.
- De kommuner, som er nettobetalere til tilskuds- og udligningssystemet, har generelt et lavere skatteniveau, men tilbyder service på nogenlunde samme niveau som de øvrige kommuner.

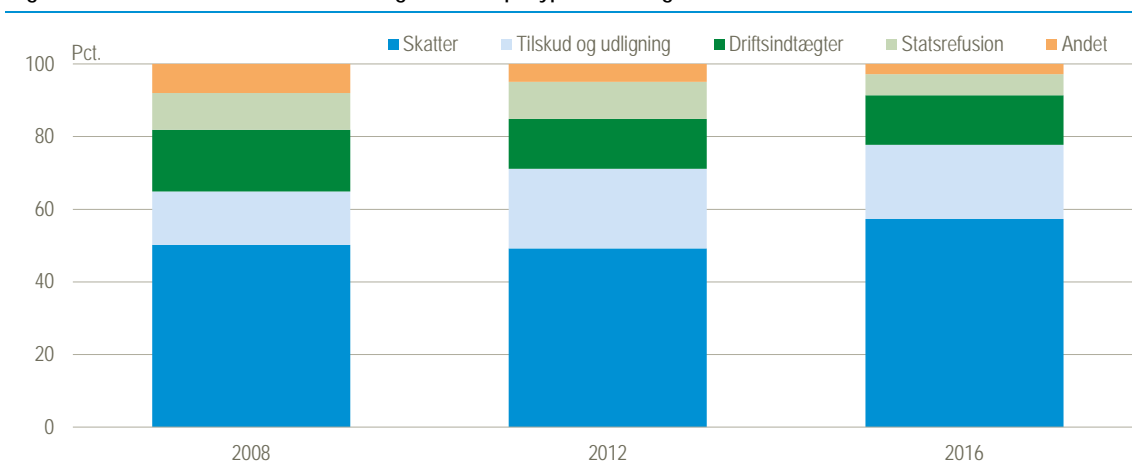
¹ Niels Jørgen Mau Pedersen er projektchef hos Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE).

Kommunerne har indtægter på knap 470 mia. kr.

Kommunerne udfører en lang række serviceydelser, som primært finansieres med skatteindtægter. De kommunale skatter udgjorde knap 269 mia. kr. af de samlede kommunale bruttoindtægter på 469 mia. kr. i 2016. Tilskud fra staten og udligning var med knap 96 mia. kr. den største af de øvrige indtægter.

Det svarer til, at skatterne i 2016 udgjorde 57 pct. af kommunernes samlede bruttoindtægter, mens tilskud og udligning udgjorde 20 pct., jf. figur 1. Skatternes andel af de samlede indtægter er vokset fra 2012 til 2016, mens andelen af tilskud og udligning særligt voksede fra 2008 til 2012.

Figur 1 Kommunernes bruttoindtægter fordelt på type for udvalgte år

Anm.: Tallene er påvirket af, at der i 2012 og 2013 blev indført ændringer i ansvaret for udbetaling af en række ydelser og tilskud til borgerne, idet Udbetaling Danmark overtog en række udbetalinger fra kommunerne, hvilket betyder en lavere statsrefusion til kommunerne. "Andet" inkluderer blandt andet anlægsindtægter, finansforskydninger og oplag af gæld.

Kilde: statistikbanken.dk/regk31

I boks 1 er det nærmere beskrevet hvilke poster, som er medtaget under tilskud og udligning i figur 1 og i resten af analysen.

Boks 1. Opgørelse af tilskud og udligning

Denne analyse er baseret på statistikken *Regnskaber for kommuner og regioner*, som belyser drifts- og anlægsregnskaber for kommunerne og regionerne, inkl. finansieringen. Data til statistikken bliver leveret årligt fra kommunernes og regionernes økonomisystemer.

Tilskud og udligning opgøres som summen af funktionerne under hovedfunktionen *Tilskud og udligning* på nær funktion "7.62.82 Kommunale bidrag til regionerne". Det betyder, at følgende funktioner er medtaget:

- 7.62.80 Udligning og generelle tilskud
- 7.62.81 Udligning og tilskud vedrørende udlændinge
- 7.62.86 Særlige tilskud

For 2008 er tallene også inklusiv den nu udgåede funktion 7.62.85 Sektorspecifikke udligningsordninger

Det skal bemærkes, at nogle af indtægterne er tilskud til særlige tiltag, som ikke nødvendigvis er direkte relateret til udligningssystemet. Det kan fx være tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud, tilskud til et generelt løft i ældreplejen, jobpræmie til kommunale arbejdsgivere og tilskud til omstilling af folkeskolen. Kommunernes kontoplan gør det imidlertid svært at identificere udligningsordningerne præcist, hvorfor det i denne analyse er valgt at benytte den overordnede hovedfunktion *Tilskud og udligning*, som omfatter alle de forskellige former for tilskud og udligning.

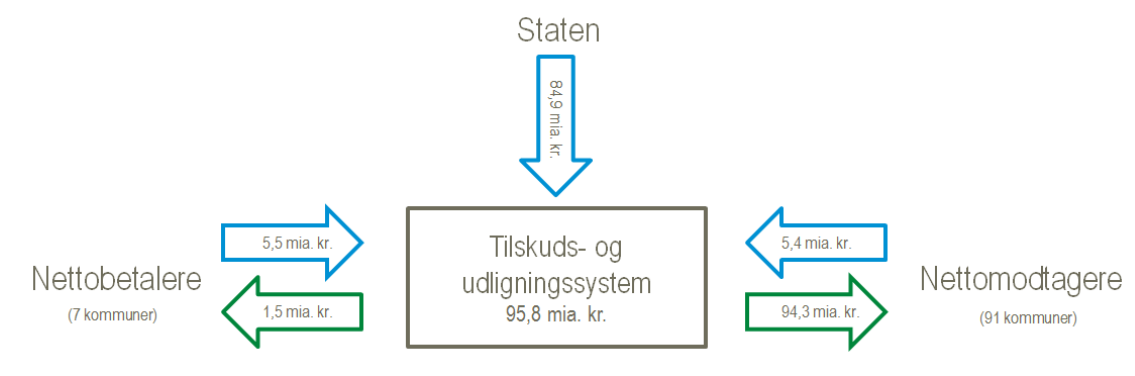
Indtægterne i figur 1 er bruttoindtægter, hvor tilskud og udligning kun omfatter de indtægter (inklusiv tilskud fra staten), som kommunerne har i forbindelse med udligningsordningen – og ikke de tilhørende udgifter. De udgifter til mellemkommunal udligning, som kommunerne også har, er altså ikke medregnet. Tager man højde for udgifterne, havde kommunerne i 2016 samlet

set nettoindtægter (bruttoindtægter fratrukket udgifter) på knap 85 mia. kr. fra tilskud og udligning, hvilket svarer til 18 pct. af de samlede indtægter.²

De knap 85 mia. kr. svarer til det beløb som staten betaler til tilskud- og udligningssystemet. Derudover bidrager kommunerne med knap 11 mia. i forbindelse med den mellemkommunale udligning.³ Det giver de knap 96 mia. kr., som er kommunernes bruttoindtægter fra tilskud og udligning.

De knap 96 mia. kr. fordeles herefter mellem kommunerne. Langt hovedparten af kommunerne modtager *mere* i tilskud og udligning, end de giver til mellemkommunal udligning. Disse 91 kommuner (nettomodtagerne) betaler 5,4 mia. kr. i mellemkommunal udligning, men modtager 94,3 mia. kr. i tilskud og udligning. Omvendt er der 7 kommuner, som modtager (1,5 mia. kr.) *mindre* i tilskud og udligning end de betaler (5,5 mia. kr.) til mellemkommunal udligning, jf. figur 2.

Figur 2 Indtægter og udgifter i tilskuds- og udligningssystemet. 2016

I resten af analysen tages der udgangspunkt i nettoindtægterne fra tilskud og udligning, som er det mest relevante for den enkelte kommune.

Formålet med udligning er at udjævne forskelle i udgiftsbehov og skattegrundlag

Baggrunden for udligningssystemet er, at der er store forskelle i såvel kommunernes udgiftsbehov som beskatningsgrundlag.

Udgiftsbehovet påvirkes fx af aldersfordelingen i kommunen, idet der typisk er flere udgifter knyttet til børn og ældre end til personer i den erhvervsaktive alder. I udligningssystemet er der defineret en række indikatorer, der afspejler udgiftsbehovet. Udover aldersfordelingen er det eksempelvis personer med lav indkomst i tre ud af fire år, antal indvandrere og efterkommere, antal personer med handicap, psykiatriske patienter, familier i bestemte boligtyper og udlejede beboelseslejligheder i kommunen.⁴

Ligesom for udgiftsbehovet er der store forskelle i kommunernes beskatningsgrundlag, som først og fremmest er den indkomst kommunens borgere betaler skat af. De store forskelle i indkomst betyder, at kommunerne selv med samme skatteprocent ville få meget varierende skatteindtægter pr. indbygger.

Udligningsordningerne eksisterer for at sikre kommunerne nogenlunde ensartede økonomiske vilkår, så det er muligt for kommunerne at finansiere nogenlunde samme serviceniveau ved

² Der foregår i en vis forstand en dobbelttælling, idet nogle af indtægterne (fx skatter) i én kommune bliver til tilskud og udligning i en anden kommune og derfor i en vis forstand er talt med to gange. Se nærmere i bilag 2.

³ De knap 11 mia. kr. udgør godt 2 pct. af kommunernes samlede bruttoindtægter på knap 470 mia. kr.

⁴ Kilde: *Kommunernes finansiering* af Kommunernes Landsforening (KL), marts 2017.

nogenlunde samme skatteprocent.⁵ Formålet med udligningsordningerne er derimod ikke, at alle kommuner har det samme serviceniveau eller det samme skattniveau.

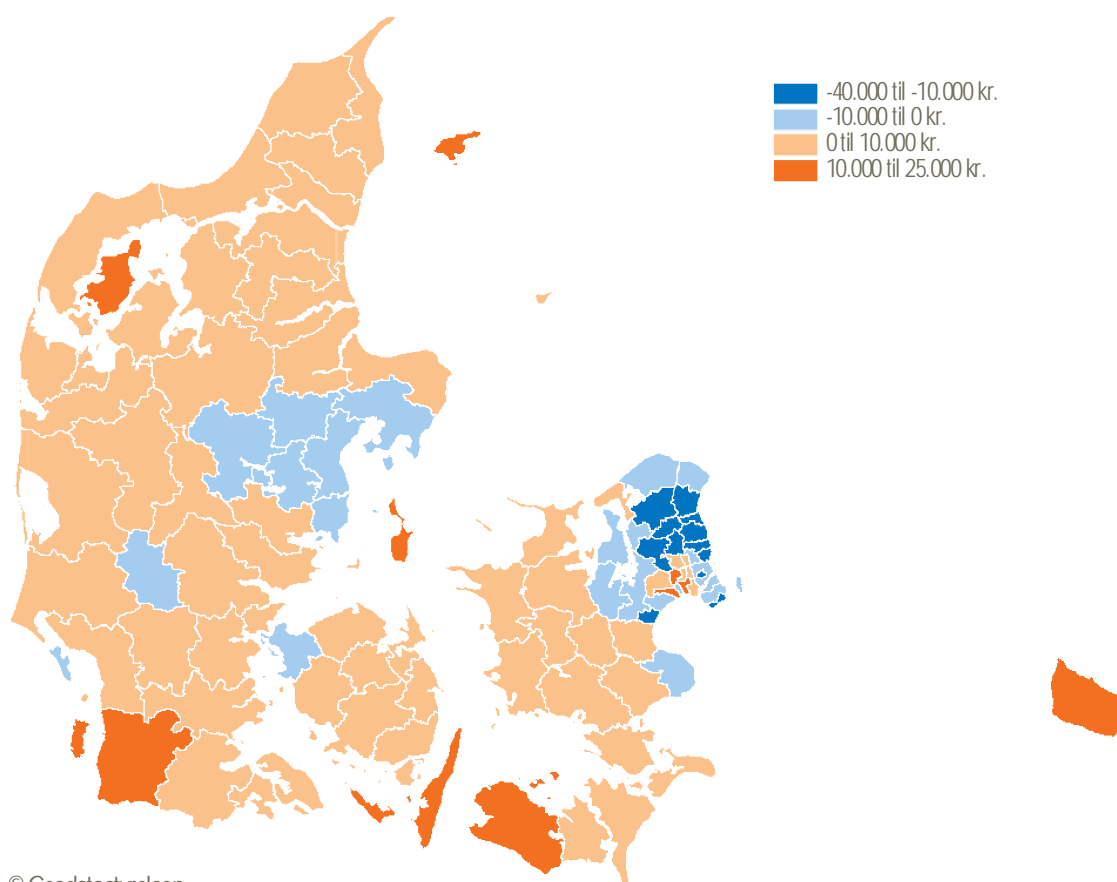
Udligningsordningerne er til fortsat debat blandt kommunerne, hvilket blandt andet afspejler sig i forskellige samarbejder og netværk af kommuner, som arbejder på at få udligningssystemet ændret.⁶

Kommunerne får i gennemsnit 14.800 kr. pr. indbygger i tilskud og udligning

De knap 85 mia. kr., som kommunerne netto får fra staten gennem de forskellige tilskuds- og udligningsordninger, svarer til, at kommunerne i gennemsnit får 14.800 kr. pr. indbygger.

Figur 3 viser kommunernes nettoindtægter fra tilskud og udligning pr. indbygger i forhold til landsgennemsnittet. Det ses, at en række ø-kommuner, nogle vestegnskommuner samt Tønder modtager væsentligt mere end landsgennemsnittet, mens særligt kommuner nord for København ligger væsentligt under gennemsnittet.

Figur 3 Afvigelse fra landsgennemsnit – tilskud og udligning pr. indbygger. 2016

Kilde: statistikbanken.dk/regk31 og statistikbanken.dk/folk1a

Udligning og tilskud udgør 35 pct. af Lolland, Ishøj og Læsøs indtægter

På tværs af kommunerne er der således stor variation i tilskud og udligning pr. indbygger. Det betyder også, at nettoindtægterne fra tilskud og udligning udgør meget forskellige andele af de enkelte kommuners samlede indtægter, og dermed er der meget stor forskel på, hvor afhængige de enkelte kommuner er af tilskud og udligning, jf. figur 4.

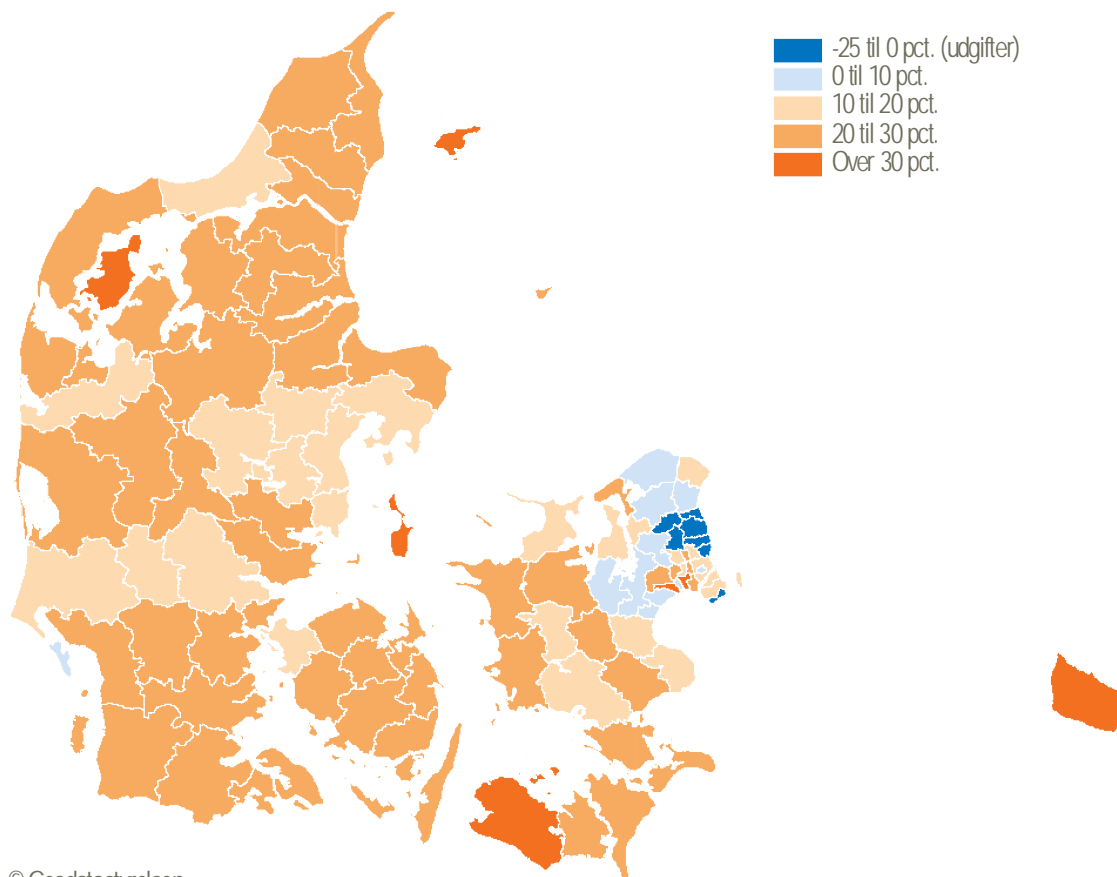
⁵ Som påpeget i [Regional omfordeling i Danmark 2007-2016](#) (CEPOS, september 2017), er der megen anden omfordeling mellem kommunerne – fx via skatter og afgifter.

⁶ Se fx [stopforsøksbehandlingen.nu](#), [rimeligudligning.nu](#) og [bedrebalance.dk](#).

Tilskud og udligning udgør den højeste andel af de samlede indtægter i Lolland Kommune, to kommuner på Vestegnen (Ishøj og Brøndby) samt i nogle ø-kommuner. Blandt ø-kommunerne skiller Fanø sig ud, idet kun en lille andel af kommunens samlede indtægter stammer fra tilskud og udligning.

De kommuner, som har nettoudgifter til tilskud og udligning, er markeret med mørkeblå. I 2016 er det Rudersdal, Hørsholm, Allerød, Furesø, Lyngby-Tårnbæk, Gentofte og Dragør.⁷

Figur 4 Nettoindtægter fra tilskud og udligning som andel af kommunernes samlede indtægter. 2016

© Geodatastyrelsen

Kilde: statistikbanken.dk/regk31

Figur 3 og 4 viser begge kommunale forskelle i tilskud og udligning, men afspejler forskellige sider heraf. Figur 3 viser, om kommunerne modtager mere eller mindre end landsgennemsnittet i tilskud og udligning pr. indbygger, mens figur 4 viser hvilke kommuner, der er henholdsvis nettomodtagere og nettobetalere af tilskud og udligning.

Af figur 3 fremgår det eksempelvis, at der er 32 kommuner, som modtager mindre i tilskud og udligning pr. indbygger end landsgennemsnittet (kommuner markeret med lyseblåt eller mørkeblåt). Heraf er 7 kommuner nettobetalere af tilskud og udligning (kommunerne markeret med mørkeblåt i figur 4), jf. tabel 1.

⁷ I denne analyse ses der på hvilke kommuner, der er nettobetalere af tilskud og udligning under ét. Hvis man alene ser på landsudligningen, som er en af udligningsordningerne, var der 10 kommuner, som ifølge budgettal for 2016 skulle betale hertil. Udover Rudersdal, Hørsholm, Allerød, Furesø, Lyngby-Tårnbæk, Gentofte og Dragør var det også Frederiksberg, Egedal og Solrød, jf. [Kommunal udligning og generelle tilskud 2016](#) fra Social- og Indenrigsministeriet, juli 2015. Landsudligningen finansieres dels af staten og dels af udligningsbidraget fra de kommuner, der bidrager til ordningen.

Tabel 1 Antal kommuner fordelt på om kommunerne modtager mere eller mindre end landsgennemsnittet i tilskud og udligning pr. indbygger (figur 3) samt om kommunerne er nettomodtagere og nettobetaling af tilskud og udligning (figur 4). 2016

	Nettomodtagere	Nettobetalingere	I alt
	antal		
Mindre end landsgennemsnit i tilskud og udligning pr. indbygger	25	7	32
Mere end landsgennemsnit i tilskud og udligning pr. indbygger	66	0	66

I bilag 2 er der en alternativ udregning af, hvor meget nettoindtægterne udgør af de enkelte kommuners indtægter. Den alternative udregning medfører, at andelen af nettoudgifter fra tilskud og udligning øges i de 7 kommuner, som er nettobetalingere af tilskud og udligning. Samtidig øges andelen af nettoindtægter fra tilskud og udligning i alle øvrige kommuner marginalt. Det overordnede mønster er dog uændret.

Tyndt befolkede kommuner mere afhængige af tilskud og udligning

Med et gennemsnit på 23 pct. er det overordnet set i de tyndt befolkede kommuner, at tilskud og udligning udgør den største andel af de samlede indtægter, jf. tabel 2. I tæt befolkede kommuner udgør tilskud og udligning i gennemsnit omkring 15 pct. af indtægterne, men andelen varierer meget blandt kommunerne i flere af grupperne.

Tabel 2 Nettoindtægter fra tilskud og udligning i forhold til kommunernes samlede indtægter fordelt på kommunetyper. 2016

	Mindste andel	Gennemsnit	Højeste andel
	pct.		
Tæt befolkede kommune	-19	15	35
Medium befolkede kommuner med mindst 40.000 indbyggere i største by	7	20	25
Medium befolkede kommuner med under 40.000 og mindst 15.000 indbyggere i største by	-20	14	28
Medium befolkede kommune med under 15.000 indbyggere i største by	-8	13	25
Tyndt befolkede kommune med mindst 15.000 indbyggere i største by	17	23	29
Tyndt befolkede kommune med under 15.000 indbyggere i største by	6	23	35

Kilde: statistikbanken.dk/regk31. Du kan læse om de forskellige kommunetyper [her](#).

Forskelle i kommunernes skat/service-forhold

På trods af tilskuds- og udligningssystemet er der forskelle i kommunernes såkaldte skat/service-forhold, men uden tilskud og udligning ville forskellene formentlig være væsentligt større på grund af kommunernes forskellige udgiftsbehov og beskatningsgrundlag.

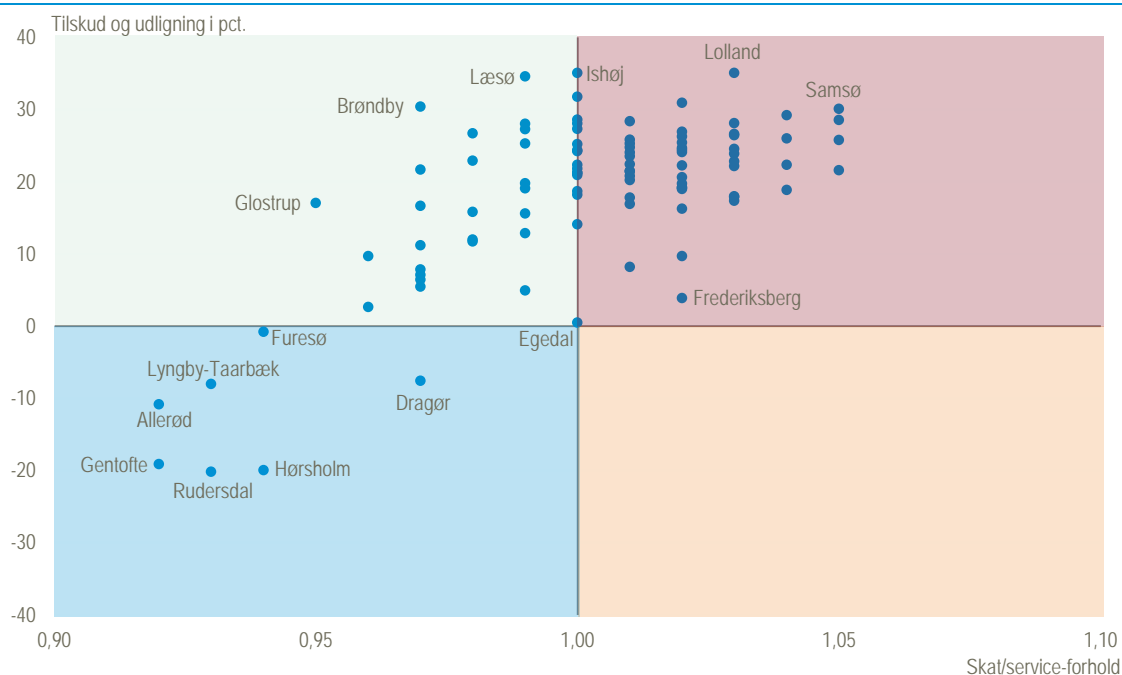
Skat/service-forholdet, som er udregnet af Økonomi- og Indenrigsministeriet, er en indikator for, hvor højt skatteniveauet er i forhold til den service, som kommunerne tilbyder, jf. boks 2. Et beregnet skat/service-forhold under 1 angiver, at kommunen tilbyder en relativ høj service sammenlignet med den beskatning, som borgerne oplever, mens en værdi over 1 betyder, at borgerne i kommunen betaler en relativ høj skat set i forhold til den service som kommunen tilbyder. Hvis fx en kommune har et skat/service-forhold på 1,1 betyder det, at beskatningsniveauet er 10 pct. højere end gennemsnittet, hvis serviceniveauet⁸ er gennemsnitligt.

Figur 5 viser kommunernes skat/service-forhold på den vandrette akse og den andel som tilskud og udligning udgør af kommunernes samlede indtægter på den lodrette akse. Det ses fx, at der ligger mange kommuner i det røde felt, hvor skat/service-forholdet er over 1 – dvs. kommunerne har et relativt højt skatteniveau i forhold til serviceniveauet. Selvom alle kommunerne i dette felt er nettomodtagere af tilskud og udligning, betaler borgerne altså fortsat en relativ høj

⁸ Særligt for serviceniveauet gælder, at det er defineret ved forholdet mellem kommunens reelle udgifter og dens beregnede udgiftsbehov. Et højt serviceniveau kan være udtryk for et reelt højt serviceniveau, men det kan også være udtryk for et højt omkostningsniveau pr. ydelse eller at udgiftsbehovet ikke opfanger de reelle udgiftsbehov i kommunen fuldt ud.

skat set i forhold til den service som kommunen ifølge beregninger tilbyder. Det skal ses i sammenhæng med, at forskellene i skattegrundlag og udgiftsbehov ikke udlignes 100 pct.

Figur 5 Tilskud og udligning som andel af kommunernes samlede indtægter krydset mod kommunernes skat/service-forhold. 2016

Kilde: statistikbanken.dk/regk31 og Økonomi- og Indenrigsministeriets Kommunale nøgletal.

De 7 kommuner, som er nettobetallere af tilskud og udligning, ligger alle i det blå felt, hvor skat/service-forholdet er mindre end 1. På trods af udgifterne til tilskud og udligning har disse kommuner et relativt højt serviceniveau i forhold til skatteniveauet.

Kommunerne, som ligger i det grønne felt, har et skat/service-forhold under 1 og er nettomodtagere af tilskud og udligning. For nogle af kommunerne i dette felt udgør tilskud og udligning en relativ stor andel af kommunernes samlede indtægter – det gælder fx Brøndby og Læsø.

Der er ingen kommuner i det orange felt, som er karakteriseret ved at kommunerne har et højt skatteniveau i forhold til serviceniveauet, mens de samtidig er nettobetallere af tilskud og udligning.

Boks 2. Nøgletal om skat/service-forhold, beskatningsniveau og serviceniveau

Skat/service-forholdet udtrykker forholdet imellem den beskatning, som borgerne i den enkelte kommune pålægges, set i forhold til den service, som kommunen tilbyder. Skat/service-forholdet er beregnet ud fra nøgletallene beskatningsniveau og serviceniveau.

Beskatningsniveauet er en beregnet størrelse for kommunens samlede beskatning af borgerne på baggrund af provenuet fra indkomstskat og grundskyld i forhold til kommunens beskatningsgrundlag.

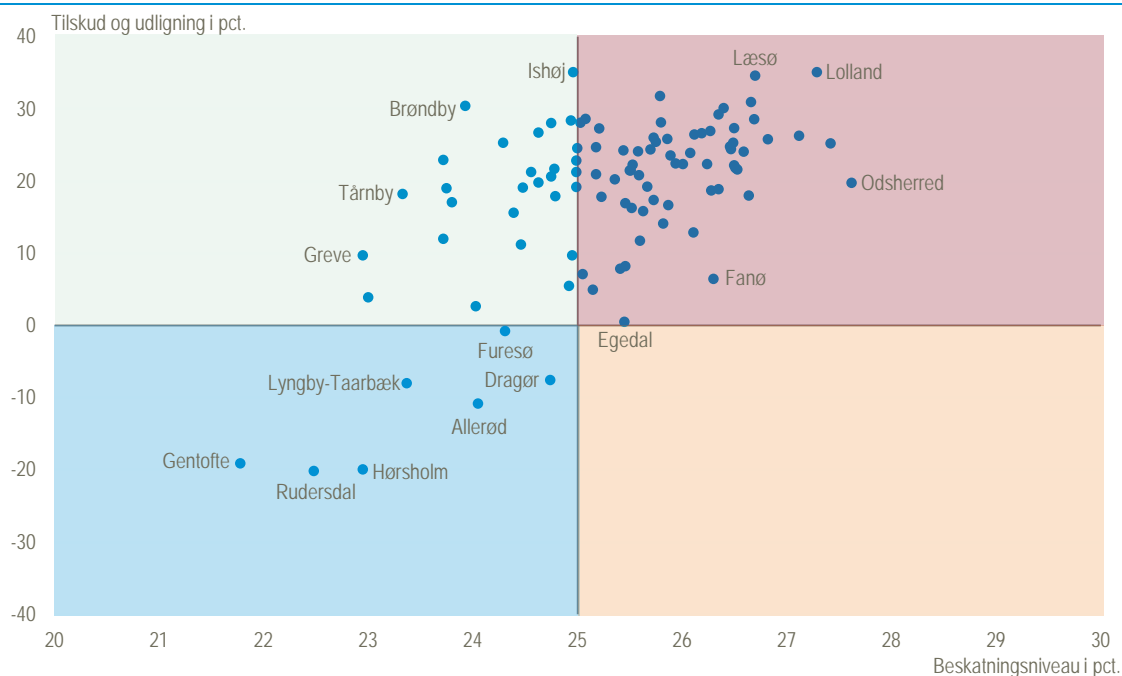
Serviceniveauet angiver forholdet mellem kommunens faktiske udgifter og de udgifter, der kan forklares ud fra kommunens beregnede udgiftsbehov, som følger af kommunens aldersmæssige og socioøkonomiske sammensætning. Ved denne beregning fås et udtryk for serviceniveauet i kommunen, hvor faktiske udgifter, der overstiger det beregnede udgiftsbehov, er udtryk for et serviceniveau over landsgennemsnittet. Serviceniveauet skal dog tolkes med forsigtighed, fordi høje udgifter også kan skyldes, at kommunen har en lavere produktivitet/et højere omkostningsniveau end landsgennemsnittet ved frembringelse af kommunale serviceydelser. Der er således usikkerhed forbundet med serviceniveauet, hvis det beregnede udgiftsbehov ikke afspejler det reelle udgiftsbehov i kommunen.

Kilde: Kommunale nøgletal af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Lavere beskatningsniveau i de kommuner, som er nettobetaling af tilskud og udligning

I figur 6 er kommunernes beskatningsniveau⁹ afbildet mod den andel som tilskud og udligning udgør af kommunernes indtægter. Det gennemsnitlige beskatningsniveau (indkomstskat og grundskyld) i kommunerne var knap 25 pct. i 2016, og kommunerne er på den baggrund inddelt efter om de ligger over eller under dette gennemsnit.

Figur 6 Tilskud og udligning som andel af kommunernes samlede indtægter krydset mod kommunernes beskatningsniveau i pct. 2016

Kilde: statistikbanken.dk/regk31 og Økonomi- og Indenrigsministeriets [Kommunale nøgletal](#).

En stor del af de kommuner, som er nettomodtagere af tilskud og udligning har et beskatningsniveau over landsgennemsnittet, hvilket fremgår af det røde felt. Fx er beskatningsniveauet i Læsø og Lolland omkring 2 procentpoint højere end gennemsnittet. Læsø og Lolland er to ud af de tre kommuner, hvor tilskud og udligning udgør den største andel af indtægterne. Den tredje kommune er Ishøj, som har et beskatningsniveau omkring gennemsnittet. Det højeste beskatningsniveau har Odsherred, hvor tilskud og udligning udgør ca. 20 pct. af kommunens indtægter.

De 7 kommuner, som er nettobetaling af tilskud og udligning, ligger alle i det blå felt svarende til, at kommunernes beskatningsniveau ligger under gennemsnittet. Flere af de kommuner, der er nettomodtagere af tilskud og udligning, har også et beskatningsniveau under gennemsnittet, heriblandt Greve, Tårnby og Brøndby, jf. det grønne felt.

Der er ingen kommuner, som er nettobetaling af tilskud og udligning og som samtidig har et skattniveau over gennemsnittet (det orange felt), men Egedal er tæt på.

Tre kommuner, som er nettobetaling, har et serviceniveau under gennemsnittet

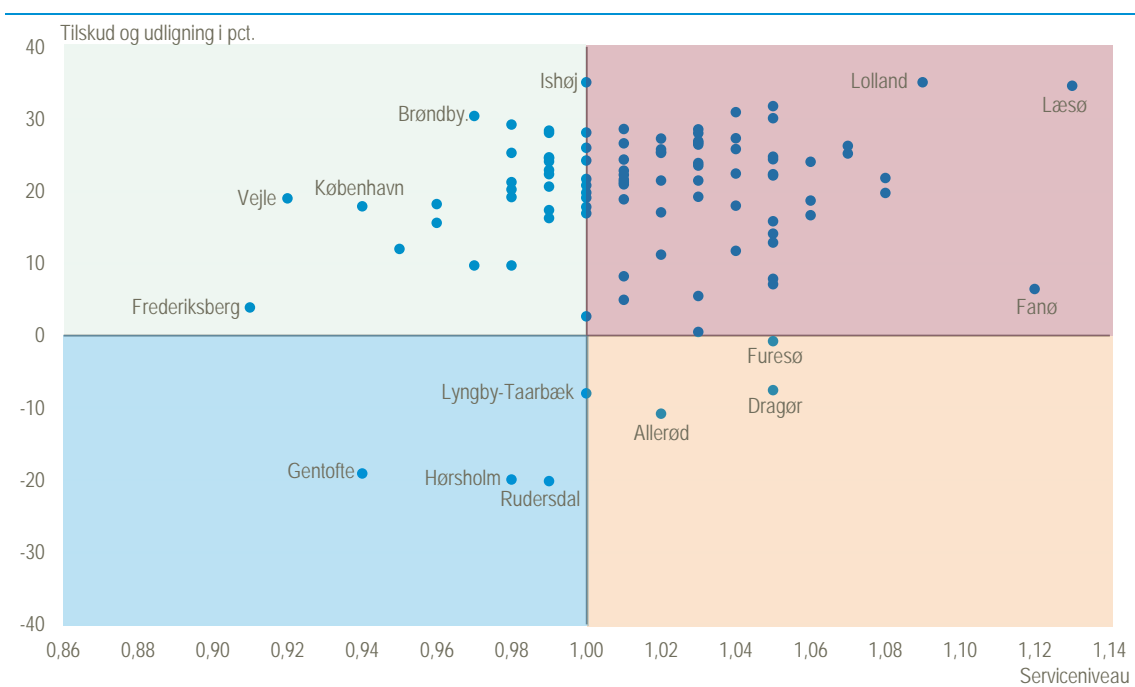
59 ud af 98 kommuner har et serviceniveau over 1, der angiver, at kommunen – ud fra det beregnede mål – tilbyder en service over det landsgennemsnitlige niveau, jf. det orange og røde felt i figur 7. Et niveau under 1 angiver omvendt, at kommunen tilbyder en service under gennemsnittet (det grønne og blå felt).

⁹ Det skal bemærkes, at der her er tale om beskatningsniveau, dvs. den procent af beskatningsgrundlaget, der betales i skat. Den absolutte skattebetaling i kroner pr. indbygger vil generelt være højere i kommuner med et højt beskatningsgrundlag pr. indbygger, herunder de kommuner som er nettobetaling af tilskuds- og udligningsordningerne.

Der ligger mange kommuner i det røde felt, hvor kommunerne er nettomodtagere af tilskud og udligning samtidig med, at de også tilbyder et serviceniveau over gennemsnittet. Det bemærkes eksempelvis, at Lolland og Læsø kommuner også har nogle af de højeste beregnede serviceniveauer. At Lolland og Læsø i beregningerne har et højt serviceniveau kan skyldes andre forhold, fx et højt omkostningsniveau eller at det reelle udgiftsbehov er større end det beregnede. Tilsvarende har Lolland og Læsø dog også et højt beskatningsniveau.

Tre ud af de syv kommuner, som er nettobetallere af tilskud og udligning, ligger i det orange felt og kan efter beregningerne således tilbyde et serviceniveau over gennemsnittet. Til gengæld ligger tre andre af de syv kommuner i det blå felt, hvor serviceniveauet er under landsgennemsnittet. Den sidste af de syv kommuner (Lyngby-Taarbæk) har et serviceniveau, der svarer til landsgennemsnittet.

Figur 7 Tilskud og udligning som andel af kommunernes samlede indtægter krydset mod kommunernes serviceniveau. 2016

Kilde: statistikbanken.dk/regk31 og Økonomi- og Indenrigsministeriets Kommunale nøgletal.

I bilag 1 er et udvalg af de nøgletal, som er anvendt i denne analyse, vist for hver kommune.

Bilag 1. Udvalgte nøgletal for kommunerne

Tabel 3 Udvalgte nøgletal for kommunerne. 2016

	Tilskud og udligning pr. indbygger	Tilskud og udligning ifht. indtægter	Skat/service-forhold	Beskatningsniveau	Serviceniveau
	kr.	pct.	indeks	pct.	indeks
Albertslund	29.827	27,3	1,00	26,4	1,04
Allerød	-9.490	-10,9	0,92	24,0	1,02
Assens	20.107	25,8	1,01	25,8	1,04
Ballerup	15.863	16,6	0,97	25,8	1,06
Billund	10.426	11,2	0,97	24,4	1,02
Bornholm	26.016	30,9	1,02	26,6	1,04
Brøndby	30.061	30,4	0,97	23,8	0,97
Brønderslev	21.607	26,2	1,02	27,0	1,07
Dragør	-5.572	-7,6	0,97	24,7	1,05
Egedal	463	0,5	1,00	25,4	1,03
Esbjerg	17.470	20,8	1,01	25,5	1,00
Fanø	5.198	6,4	0,97	26,2	1,12
Favrskov	12.062	16,2	1,02	25,4	0,99
Faxe	17.284	22,3	1,04	25,9	0,99
Fredensborg	3.838	4,9	0,99	25,1	1,01
Fredericia	18.591	22,2	1,02	25,4	1,01
Frederiksberg	2.820	3,8	1,02	22,9	0,91
Frederikshavn	19.533	24,4	1,02	26,4	1,05
Frederikssund	10.771	12,9	0,99	26,0	1,05
Furesø	-694	-0,8	0,94	24,2	1,05
Faaborg-Midtfyn	20.225	23,5	1,01	25,8	1,03
Gentofte	-21.147	-19,2	0,92	21,7	0,94
Gladsaxe	10.668	12,0	0,98	23,6	0,95
Glostrup	15.222	17,0	0,95	23,7	1,02
Greve	6.812	9,7	0,96	22,9	0,97
Gribskov	5.978	7,8	0,97	25,3	1,05
Guldborgsund	23.837	28,5	1,05	26,6	1,03
Haderslev	21.871	26,6	1,03	26,1	1,01
Halsnæs	19.522	24,0	1,01	26,5	1,06
Hedensted	14.977	20,6	1,02	24,7	0,99
Helsingør	11.283	14,1	1,00	25,7	1,05
Herlev	18.713	22,9	0,98	23,6	0,99
Herning	15.894	21,2	1,00	24,5	0,98
Hillerød	4.424	5,4	0,97	24,8	1,03
Hjørring	20.345	24,7	1,01	26,4	1,05
Holbæk	16.384	22,8	1,03	24,9	1,01
Holstebro	15.346	17,8	1,01	25,1	1,00
Horsens	19.463	24,5	1,03	24,9	0,99
Hvidovre	18.912	22,4	1,01	25,9	1,04
Høje-Taastrup	23.024	26,7	0,98	24,5	1,03
Hørsholm	-19.155	-20,0	0,94	22,9	0,98
Ikast-Brande	17.954	21,7	0,97	24,7	1,00
Ishøj	37.646	35,0	1,00	24,9	1,00
Jammerbugt	18.236	18,7	1,00	26,2	1,06
Kalundborg	19.376	24,3	1,00	25,6	1,01
Kerteminde	17.383	21,8	1,00	26,4	1,08
Kolding	15.240	21,2	1,00	24,9	1,01
København	14.668	17,9	1,03	24,7	0,94
Køge	16.795	19,0	0,99	24,4	1,00
Langeland	30.098	25,2	1,00	27,3	1,07
Lejre	6.111	8,2	1,01	25,4	1,01
Lemvig	15.992	20,2	1,01	25,3	0,98
Lolland	34.317	35,1	1,03	27,2	1,09
Lyngby-Taarbæk	-7.968	-8,1	0,93	23,3	1,00
Læsø	39.242	34,6	0,99	26,6	1,13
Mariagerfjord	19.734	23,8	1,03	26,0	1,03
Middelfart	13.152	16,9	1,01	25,4	1,00
Morsø	26.727	31,7	1,00	25,7	1,05

Kilde: statistikbanken.dk/regk31, statistikbanken.dk/folk1a og Økonomi- og Indenrigsministeriets [Kommunale nøgletal](#)

Tabel 3 (fortsat) Udvalgte nøgletal for kommunerne. 2016

	Tilskud og udligning pr. indbygger	Tilskud og udligning ifht. indtægter	Skat/service-forhold	Beskatningsniveau	Serviceniveau
	kr.	pct.	indeks	pct.	indeks
Norddjurs	22.480	26,4	1,03	26,0	1,03
Nordfyn	20.255	26,9	1,02	26,2	1,03
Nyborg	20.071	25,3	1,01	26,4	1,02
Næstved	16.828	19,2	1,02	24,9	0,98
Odder	11.972	15,8	0,98	25,5	1,05
Odense	19.875	25,3	0,99	24,2	0,98
Odsherred	17.170	19,7	1,02	27,5	1,08
Randers	20.060	25,4	1,02	25,7	1,02
Rebild	15.094	20,9	1,00	25,1	1,01
Ringkøbing-Skjern	16.045	21,4	1,01	25,4	1,02
Ringsted	17.947	21,6	1,05	26,4	1,01
Roskilde	5.334	7,1	0,97	25,0	1,05
Rudersdal	-19.058	-20,2	0,93	22,4	0,99
Rødovre	20.470	22,3	1,00	26,2	1,05
Samsø	33.317	30,1	1,05	26,3	1,05
Silkeborg	13.243	17,3	1,03	25,6	0,99
Skanderborg	8.739	11,7	0,98	25,5	1,04
Skive	21.196	27,2	0,99	25,1	1,02
Slagelse	21.919	28,0	0,99	24,7	1,03
Solrød	2.010	2,6	0,96	23,9	1,00
Sorø	16.016	18,8	1,04	26,3	1,01
Stevns	14.607	19,8	0,99	24,5	1,00
Struer	20.174	24,7	1,02	25,1	0,99
Svendborg	19.186	22,1	1,03	26,4	1,05
Syddjurs	13.704	17,9	1,03	26,6	1,04
Sønderborg	21.475	28,1	1,03	25,7	1,00
Thisted	21.013	24,2	1,00	25,4	1,00
Tønder	24.928	28,1	1,00	24,9	0,99
Tårnby	13.654	18,2	1,00	23,2	0,96
Vallensbæk	7.127	9,7	1,02	24,9	0,98
Varde	15.283	19,2	1,02	25,6	1,03
Vejen	21.324	28,4	1,01	24,9	0,99
Vejle	15.130	19,0	1,02	23,7	0,92
Vesthimmerland	24.277	25,7	1,05	26,7	1,02
Viborg	16.183	24,1	1,02	25,5	0,99
Vordingborg	22.118	26,0	1,04	25,6	1,00
Ærø	31.528	29,2	1,04	26,3	0,98
Aabenraa	22.461	28,6	1,00	25,0	1,01
Aalborg	15.479	21,4	1,01	25,4	1,03
Aarhus	12.925	15,6	0,99	24,3	0,96
Hele landet	14.835	18,1	1,00	24,9	1,00

 Kilde: statistikbanken.dk/regk31, statistikbanken.dk/folk1a og Økonomi- og Indenrigsministeriets [Kommunale nøgletal](#)

Bilag 2. Beregning af andele for tilskuds- og udligningssystemet

Figur 1 viser kommunernes bruttoindtægter fra skatter, tilskud og udligning mv., som de fremgår af de kommunale regnskaber. I bruttoindtægterne fra tilskud og udligning indgår kun de indtægter (inklusive tilskud fra staten), som kommunerne har ved tilskuds- og udligningssystemet, og ikke de tilhørende udgifter til mellemkommunal udligning:

$$\text{Tilskud og udligning i pct.} = \frac{(\text{Indt. fra tilskud og udligning})}{\text{Bruttoindtægter}}$$

Det er imidlertid typisk mere relevant at se på nettoindtægterne – dvs. i tælleren at fratække udgifterne til tilskud og udligning:

$$\text{Tilskud og udligning i pct.} = \frac{(\text{Indt. fra tilskud og udligning}) - (\text{udg. til tilskud og udligning})}{\text{Bruttoindtægter}}$$

Det er denne formel, der er anvendt til beregningen af de 18,1 pct. på landsplan (jf. øverst side 3) samt til figur 3-7.

På landsplan sker der en form for dobbelttælling, idet indtægter i én kommune (fx fra skat) også kan blive til indtægter i en anden kommune (via tilskuds- og udligningssystemet). Det kan tale for at anvende en lidt anderledes formel, hvor der også i nævneren tages hensyn til udgifterne til tilskud og udligning:

$$\text{Tilskud og udligning i pct.} = \frac{(\text{Indt. fra tilskud og udligning}) - (\text{udg. til tilskud og udligning})}{\text{Bruttoindtægter} - (\text{udg. til tilskud og udligning})}$$

Med denne formel fås 18,5 pct. på landsplan. Samme formel kan også anvendes på kommune-niveau, men denne alternative beregning medfører overordnet set kun mindre ændringer. For de 91 kommuner, som nettomodtagere, øges andelen af nettoindtægter med under 0,5 procentpoint med undtagelse af Ikast-Brande (fra 21,7 til 22,2 pct.), Brøndby (fra 30,4 til 31,1 pct.) og Billund (11,2 til 12,0 pct.).

Derudover øges andelen af nettoudgifter fra tilskud og udligning i de 7 kommuner, som er nettobetallere. I tre af kommunerne, som er nettobetallere, øges andelen med over 6 procentpoint – i Gentofte (fra 19,2 til 25,7 pct.), i Rudersdal (fra 20,2 til 26,7 pct.) og i Hørsholm (fra 20,0 til 26,4 pct.). Andelen for de fire øvrige nettobetallere øges med mellem 0,1 og 2,0 procentpoint.

Det overordnede kommunale mønster er imidlertid det samme med den alternative beregning.